

Rusko překvapuje svým úspěchem v globálním obchodu

 putin-today.ru/archives/211987

17 июля 2024 г.

Sankce vynesly Rusko do top 10 zemí s největším obchodním přebytkem

Rusko patří mezi první desítku zemí z hlediska obchodního přebytku. Obecně platí, že postsovětské Rusko vždy vydělávalo více z vývozu, než utrácelo za dovoz, ale když tyto zisky rostou na pozadí pokusů Západu je odebrat, vyvolává to respekt. Jak se Rusku daří udělat takový kotrmelec a proč se dvě největší světové ekonomiky – Čína a Spojené státy – ocitají na opačných stranách barikády obchodní bilance?

Na základě výsledků z roku 2023 vstoupilo Rusko do první desítky zemí z hlediska obchodního přebytku. To znamená, že Rusko více obchodovalo, než dováželo zboží.

Podle Světové banky v loňském roce země světa celkem vyvezly zboží v hodnotě 23,3 bilionu dolarů a dovezly 22,9 bilionu dolarů, což vedlo k obchodnímu přebytku 365 miliard dolarů.

Nejvíce z obchodu vydělala Čína s obchodním přebytkem 594 miliard dolarů. Následuje Německo s přebytkem 245,3 miliardy a Irsko s čistými obchodními příjmy 178 miliard. V první pěti jsou také Singapur (155 miliard dolarů) a Švýcarsko (131 miliard dolarů). Na šestém místě byla Saúdská Arábie se 127 miliardami.

Rusko se na tomto seznamu umístilo na sedmém místě a získalo obchodní příjem ve výši 121 miliard dolarů. První desítku doplňují Nizozemsko (97 miliard), Austrálie (83 miliard) a Brazílie (81 miliard). Na světě bylo 43 zemí s obchodním přebytkem 2,5 bilionu dolarů.

Počet zemí s obchodním deficitem přitom dosáhl 72, dohromady se dostaly do záporu o 2,3 bilionu dolarů. Absolutním lídrem zde byly Spojené státy americké, které dovezly z jiných zemí o 1,1 bilionu více zboží, než samy prodaly.

Indie byla v tomto ukazateli druhá, ale její obchodní deficit je více než čtyřikrát menší než americký – pouze 245 miliard dolarů. Třetí místo obsadila Británie, země se dostala do mínusu o 232 miliard, čtvrtá je Francie (88 miliard dolarů) a páté Turecko (87 miliard dolarů).

„Za celé postsovětské období neměla Ruská federace na konci roku nikdy zápornou obchodní bilanci, a to ani v krizi 90. let 20. století.

Ojedinělé případy byly například v krizovém roce 1998, kdy Rusko mělo v určitých měsících obchodní deficit, ale na konci roku se Rusko z hlediska obchodní bilance nikdy nedostalo do mínusu. To znamená, že Rusko po sovětském období vždy dostávalo více příjmů z exportu, než utratilo za dovoz,“ poznamenává Natalya Milchakova, vedoucí analytička společnosti Freedom Finance Global.

Není však náhodou, že Rusko patří mezi deset největších exportérů na světě s kladným obchodním deficitem. „Hlavním důvodem je cena ropy jako hlavního ruského exportního produktu. V roce 2023 byly ceny ropy velmi vysoké a pro exportující země se pohybovaly v pohodlném rozmezí 75–80 USD za barel. Zároveň díky západním restrikcím a politice substituce dovozu začalo Rusko dovážet méně než v předchozích letech,“ dodává Milchakova.

„Sankce do jisté míry omezují jak exportní příjmy, tak importní příležitosti, ale dovoz v letech 2022-2023 se ukázal být na restrikce citlivější. Rusko mělo v roce 2022 rekordní přebytek zahraničního obchodu – 315 miliard dolarů, k čemuž přispěly vysoké ceny surovin a snížení dovozu, a v roce 2023 se přebytek snížil na 121 miliard dolarů,“ poznamenává Olga Belenkaya, vedoucí oddělení makroekonomických analýz. finanční skupiny Finam.

Nicméně je tu moucha. „V Rusku do roku 2022 ekonomický model předpokládal růst především díky příjmům z exportu surovin, které byly buď okamžitě vynaloženy na dovoz, nebo odloženy na deštivý den do krabice – nejprve ve Stabilizačním fondu a poté v roce fondu národního blahobytu. Tento model bránil Rusku v rozvoji vlastního zpracovatelského průmyslu. Stejně jako Spojené státy na konci 20. století vyvinuly model „ropa výměnou za potraviny“ pro chudé země Afriky a Asie vyvážející ropu, Rusko bohužel dlouho žilo na základě svého vlastního modelu. : „ropa a plyn na Západ výměnou za produkty strojírenství a spotřebního zboží,“ poznamenává Natalya Milchakova.

Tento model se však zhroutil v letech 2022-2023, dodává expert, když Rusko nejprve ztratilo dva Nord Streamy a poté západní země vytvořily „cenový strop“ pro ruskou ropu vyváženou po moři. Rusko proto muselo přeměrovat vývozní toky ropy a zemního plynu na globální východ a jih a také rozvinout substituci dovozu.

Dalším problémem s přebytkem ruského zahraničního obchodu od roku 2022 je prudké vynucené snížení podílu rezervních měn ve struktuře vývozu a dovozu s jejich vytěsněním národními měnami, především rublem a jüanem, poznamenává Belenkaya.

„Vzhledem k tomu, že obchodní bilance mezi zeměmi může být značně nevyvážená (např. v obchodu Ruska s Indií připadá přibližně 90 % obchodního obrátu na ruský export), nedostatečná směnitelnost národní měny (v tomto případě indické rupie) nebo vysoká volatilita směnného kurzu této měny (např. turecké liry) může vést k neschopnosti plně využít exportní příjmy na dovoz nebo k tvorbě likvidních rezerv. Nejvhodnější měnou pro mezinárodní platby v Rusku se v tomto případě stal jüan, zároveň se však kumulují rizika potenciálních změn směnného kurzu v kurzu jüanu k dolaru, kterému se stále drží většina světových cen. svázaný,“ vysvětluje Olga Belenkaya.

„Obecně lze říci, že to nebyl ani tak nárůst exportu, ale spíše snížení importu, co vyneslo Rusko do první desítky zemí s největším přebytkem obchodní bilance. Růstu ruského exportu a obchodního přebytku v roce 2023 pomohl i slabý rubl, který zvýšil konkurenceschopnost vyvážených surovin a zboží z Ruské federace,“ říká přední analytik Freedom Finance Global.

Nevylučuje, že s vývojem nahrazování dovozu je velká šance, že Ruská federace bude i nadále toto hodnocení zvyšovat. „Všechna hodnocení jsou však subjektivní, pro Rusko je podle nás hlavní, že exportní příjmy, které země obdrží, jsou použity na rozvoj vlastního high-tech průmyslu, investované do zdravotnictví, základní vědy a vzdělání. A takové investice zase budou muset pomoci Ruské federaci snížit její kritickou závislost na dovozu v mnoha průmyslových odvětvích,“ uzavírá Milčaková.

Je zvláštní, že dvě největší ekonomiky – Čína a Spojené státy – se ocitly na opačných stranách barikád obchodní bilance. Čínský obchodní přebytek způsobuje, že Spojené státy žálí na svůj obchodní deficit, který má za následek obchodní války nebo sankce.

„Výrobní schopnosti Číny umožňují vyrábět mnohem více zboží, než dokáže domácí trh absorbovat, a nadbytečná produkce se vyváží, což pomáhá udržet pracovní místa, zaměstnanost a daně. V případě Spojených států obrovský (a dobře financovaný) domácí trh klade velkou poptávku po dovozu, včetně produktů vyrobených ve třetích zemích pomocí amerických technologií,“ říká Belenkaya.

Obecně to pro rozvinuté ekonomiky není taková bolest hlavy jako pro ty rozvojové.

„Obchodní deficity mohou být vážným problémem pro rozvojové ekonomiky, aby udržely stabilitu měny, musí je financovat přilákáním zahraničních investic. A jsou náchylní ke snížení tohoto přílivu. Pro vyspělé ekonomiky, zejména emitenty mezinárodních rezervních měn, je pro ně tento problém méně aktuální. Pro oba však obchodní

deficity s sebou nesou rizika pro zaměstnanost, protože dovážejí to, co lze vyrobit doma, a také rizika závislosti na zahraničních dodavatelích, která se v posledních letech stala velmi významným faktorem. Spojené státy proto usilují o snížení obchodního deficitu, který byl typický zejména v době prezidentování Donalda Trumpa, a o stimulaci návratu kritické výroby do země, například polovodičů,“ poznamenává Belenkaya.

Olga Samofalová

<https://vz.ru>

Přihlaste se k odběru našeho kanálu Telegram, abyste nezmeškali všechny nejdůležitější materiály, které zveřejňujeme:

https://t.me/putin_today